

คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการและลักษณะของสถานประกอบการ
ที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
ของจังหวัดขอนแก่น

The effects of entrepreneurial orientation and enterprise characteristics
toward Khon Kaen SMEs' growth

นิศารวรรณ ไพบุญย์พรพงศ์ (Nisarawan Piboonpornpong) *

Received: October 23, 2024

Revised: November 25, 2024

Accepted: December 1, 2024

* Corresponding author, E-mail: nisarawan.pai@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการและลักษณะของสถานประกอบการที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดขอนแก่นและเปรียบเทียบรูปแบบความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการและลักษณะของสถานประกอบการที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโต จำแนกตามประเภทและขนาดของวิสาหกิจในจังหวัดขอนแก่น ข้อมูลในการศึกษาส่วนแรกมาจากการสัมภาษณ์และการประเมินปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ประกอบการ รวม 15 ราย ส่วนที่สองได้จากแบบสอบถามการปฏิบัติหรือสิ่งที่จริงในวิสาหกิจจากผู้ประกอบการ จำนวน 200 ราย วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้าง โดยใช้โปรแกรม LISREL

ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรทุกตัวมีอิทธิพลทางบวกต่อตัวแปรผล กล่าวคือ คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อลักษณะของสถานประกอบการ และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการ

เจริญเติบโตผ่านลักษณะของสถานประกอบการ และพบว่า ลักษณะของสถานประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อการเจริญเติบโตโดยมีลักษณะของสถานประกอบการที่สำคัญ ได้แก่ องค์การมีการทำงานเชิงรุก กลยุทธ์การตลาด และนวัตกรรมองค์การ แสดงว่าเมื่อผู้ประกอบการนั้นมีคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการเพิ่มขึ้นเท่าใดย่อมส่งผลโดยตรงกับการทำงานในสถานประกอบการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดการพัฒนาผลประกอบการและความเจริญเติบโตในสถานประกอบการ

คำสำคัญ : คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ, ลักษณะของสถานประกอบการ, วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

Abstract

This research aimed to develop a causal structural relationship model of entrepreneurial characteristics and establishment characteristics that affect the growth of SMEs in Khon Kaen Province and to compare the relationship model of entrepreneurial characteristics and establishment characteristics that affect growth classified by type and size of enterprises in Khon Kaen Province. The data in the first part of the study came from interviews and assessments of factors affecting the growth of enterprises from 15 experts and

* อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารและการจัดการสมัยใหม่
คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น

* Lecturer, Modern Administration and Management
School of Business Administration, Sripatum University
Khon Kaen

entrepreneurs. The second part was obtained from a questionnaire on practices or realities in enterprises from 200 entrepreneurs. The preliminary data of the variables were analyzed using the SPSS program and the structural equation model was analyzed using the LISREL program.

The research results found that all variables had a positive influence on the outcome variable, i.e., entrepreneurial characteristics had a direct influence on establishment characteristics and had an indirect influence on growth through establishment characteristics. It was also found that establishment characteristics had a direct influence on growth, with important establishment characteristics being proactive organizations, marketing strategies, and organizational innovation. This shows that when entrepreneurs have more entrepreneurial characteristics, it directly affects the efficiency of work in the establishment, leading to development of business performance and growth in the establishment.

Keywords: Characteristics of entrepreneurship, characteristics of establishments, SMEs

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากวิกฤตเศรษฐกิจอย่างหนักในช่วงปีพ.ศ. 2540 เศรษฐกิจประเทศไทยได้ขยายตัวในระดับสูงมาอย่างต่อเนื่อง ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา เนื่องจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ซึ่งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างจากสาขาการเกษตรไปสู่สาขาอุตสาหกรรมและบริการ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้กิจการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เกิดขึ้นมากจนปัจจุบันนี้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้กลายเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจประเทศไทย และมีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศอีกทั้งยังช่วยกระตุ้นระบบเศรษฐกิจโดยรวมภายในประเทศให้เติบโตกิจการ (SMEs) ส่วนใหญ่เป็นภาคเศรษฐกิจที่แท้จริง การดำเนินงานของผู้ประกอบการในธุรกิจ (SMEs)

รายใหม่ต้องฝ่าฟันอุปสรรคนานัปการที่มีผู้ประกอบการจำนวนไม่น้อยต้องพบอุปสรรคจนบางส่วน ไม่สามารถแก้ไขได้ หรือไม่สามารถแบกรับภาระต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากผลกระทบของการเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจนี้ได้ บริษัทชั้นนำหลายแห่งถูกนักลงทุนต่างชาติเข้ามาซื้อกิจการถูกธุรกิจส่วนใหญ่ที่สามารถประกอบตัวอยู่ได้จนถึงปัจจุบันคือ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2561) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ ซึ่งส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นปัญหาหาตลาดและการแข่งขันมีความสำคัญมากที่สุดรองลงมา ได้แก่ ปัญหาด้านการเงินและการบัญชี กฎระเบียบและนโยบายของรัฐ บุคลากรและแรงงานการบริหารและการจัดการ การผลิต และเทคโนโลยี

วิสาหกิจขนาดย่อม (Small) คือ กิจการในภาคการผลิตสินค้าที่มีจำนวนการจ้างงานไม่เกิน 50 คน หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน 100 ล้านบาท ส่วนกิจการในภาคการค้า (ค้าส่ง หรือค้าปลีก) และบริการ มีจำนวนการจ้างงานไม่เกิน 30 คน หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน 50 ล้านบาท วิสาหกิจขนาดกลาง (Medium) คือ กิจการในภาคการผลิตสินค้าที่มีจำนวนการจ้างงานเกินกว่า 50 -200 คน หรือมีรายได้ต่อปีเกินกว่า 100-500 ล้านบาท ส่วนกิจการในภาคการค้า (ค้าส่ง หรือค้าปลีก) และบริการ มีจำนวนการจ้างงานเกินกว่า 30-100 คน หรือมีรายได้ต่อปีเกินกว่า 50-300 ล้านบาท ทั้งนี้ หากจ้างงานและรายได้ เข้าลักษณะของวิสาหกิจต่างกันให้ยึดรายได้เป็นหลักในการพิจารณา จากการประมวลผลข้อมูลของ สสว. พบว่า จำนวน SME ทั่วประเทศ 3,070,177 ราย เป็นวิสาหกิจขนาดย่อม (Small) 3,029,525 ราย และวิสาหกิจขนาดกลาง (Medium) 40,652 ราย โดยเฉพาะในส่วนของวิสาหกิจขนาดย่อมได้รวมกลุ่มวิสาหกิจขนาดย่อย หรือ Micro เข้าไว้ด้วย ซึ่งตามนิยามใหม่ Micro คือ กลุ่มที่มีรายได้ต่อปีไม่เกิน 1.8 ล้านบาท การจ้างงานไม่เกิน 5 คน ซึ่งมีจำนวนถึง 2,644,561 ราย และนับเป็นวิสาหกิจส่วนใหญ่ของประเทศ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 85.74 ของจำนวนผู้ประกอบการรวมทั้งประเทศ ส่วนใหญ่เป็นกิจการในรูปแบบธุรกิจส่วนบุคคลมีจำนวนถึง 2,253,132 ราย

ขณะที่กิจการในรูปแบบนิติบุคคลมีจำนวน 391,429 ราย (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2563) จังหวัดขอนแก่นมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ในปี 2560 จำนวน 1,790 ราย ซึ่งมีทุนจดทะเบียนรวมประมาณ 4,153.26 ล้านบาท (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2565) กลุ่มธุรกิจเหล่านี้มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นการศึกษาถึงคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดขอนแก่นจึงเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ในประเทศไทยถึงรูปแบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจ และรูปแบบความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันตามประเภท และขนาดของวิสาหกิจ โดยจะเป็นแนวทางในการดำเนินกลยุทธ์ของผู้ประกอบการที่จะสามารถพัฒนาธุรกิจของตนเองให้มีความเจริญเติบโต มีความเข้มแข็ง สามารถยกระดับกิจการของตนเองและเพิ่มศักยภาพทางธุรกิจเป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติของหน่วยงานรัฐบาลในการนำข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมในด้านทักษะ ความรู้ความสามารถคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการให้ดียิ่งขึ้น เป็นรากฐานที่ดีในการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนสังคม และประเทศชาติให้เจริญเติบโตและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

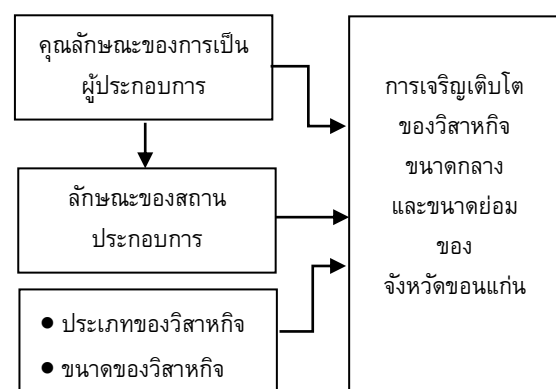
1. เพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมในจังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโต

จำแนกตามประเภท และขนาดของวิสาหกิจในจังหวัดขอนแก่น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินกลยุทธ์ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดขอนแก่น ครอบคลุมทั้งวิสาหกิจภาคการค้า ภาคการบริการ และภาคการผลิตให้มีศักยภาพในการดำเนินงานตลอดจนสามารถสร้างความเข้มแข็งและความเจริญเติบโตให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดขอนแก่นได้ต่อไปในอนาคต
2. ผลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติของหน่วยงาน ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมในด้านทักษะ ความรู้ คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการให้ดียิ่งขึ้น และสามารถดำเนินกิจการให้มีการเจริญเติบโตต่อไปได้ในอนาคต

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

- การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดสมมติฐานการวิจัย ดังนี้
1. คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2. ลักษณะของสถานประกอบการมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการและลักษณะของสถานประกอบการที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมในจังหวัดขอนแก่น

2. ศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการและลักษณะของสถานประกอบการที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมในจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามประเภท และขนาดของวิสาหกิจ

ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มที่ 1 การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงโดยเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้บริหารทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดขอนแก่น จำนวน 15 ราย และกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่อยู่ในภาคการผลิต จำนวน 5 ราย ภาคการค้า จำนวน 5 ราย และภาคการบริการประเภทละ 5 ราย รวมเป็น 15 ราย โดยพิจารณาจาก เคยเป็นผู้บริหารทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในจังหวัดขอนแก่น และมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดขอนแก่น อย่างน้อย 2 ปีขึ้นไป และมี อายุ 35 ปี ขึ้นไป

กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วยผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดขอนแก่น ณ สิ้นปี พ.ศ. 2565 มีจำนวน 200 ราย (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดขอนแก่น, 2566) ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบเจาะจง (Purposive sample) โดยกำหนดคุณสมบัติเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดขอนแก่น ที่มีข้อมูลขึ้นทะเบียนกับสำนักงาน

ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดขอนแก่น อย่างน้อย 2 ปี ขึ้นไป

ตัวแปรในการวิจัย มีดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ประกอบด้วยตัวแปรคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ มีตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 11 ตัวแปร ได้แก่

- 1) ความสามารถในการบริหารจัดการ
- 2) การสร้างนวัตกรรม
- 3) การทำงานเชิงรุก
- 4) การเรียนรู้
- 5) ความอดทน
- 6) จริยธรรมทางธุรกิจ
- 7) เครือข่ายของผู้ประกอบการ
- 8) การให้อิสระแก่พนักงานในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ

9) ความมุ่งมั่นในความสำเร็จและความพยายาม

- 10) การวิเคราะห์ตลาดและคู่แข่ง
- 11) การบริหารความเสี่ยง

ตัวแปรส่งผ่าน (Mediator Variables) ได้แก่ ตัวแปรลักษณะของสถานประกอบการ มีจำนวน 7 ตัวแปร ได้แก่

- 1) นวัตกรรมองค์กร
- 2) เงินทุน
- 3) เครือข่ายของสถานประกอบการ
- 4) กลยุทธ์การตลาด
- 5) บุคลากรที่ดี
- 6) ความเป็นอันหนึ่งเดียวกัน
- 7) องค์กรมีการทำงานเชิงรุก

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) แยกตามการเจริญเติบโตมีตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่

- 1) ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของยอดขาย
- 2) กำไรสุทธิ
- 3) เงินทุน
- 4) สินทรัพย์รวม
- 5) กำลังการผลิต

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วยคำถามปลายปิด (Close-ended questions) และปลายเปิด (Open-ended questions) โดยให้ผู้ตอบกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง (Self-administered questionnaire) สามารถแบ่งได้ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปทางธุรกิจ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของธุรกิจ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของสถานประกอบการ จะศึกษาถึงลักษณะของลักษณะของสถานประกอบการ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของสถานประกอบการ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนการสร้างและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีขั้นตอนการสร้างและทดสอบเครื่องมือ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำราทางวิชาการ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาปรับปรุงแบบสอบถามโดยให้เนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ขั้นตอนที่ 2 ร่างแบบสอบถามโดยเขียนข้อความคำถามต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับหัวข้อและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาในข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (Item objective congruency index: IOC) พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content validity) โดยการหาค่า IOC โดยคณะผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ข้อคำถามในแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาในข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1 ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปทุกข้อคำถามซึ่งสามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสือนำเพื่อขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ดำเนินการส่งแบบสอบถามพร้อมแนบหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย โดยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน และจัดเตรียมซองติดแสตมป์เจ้าหน้าที่ผู้วิจัยใส่ซองเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการส่งแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์ จำนวน 200 คน ใช้เวลา 20 วัน มีแบบสอบถามที่ตอบ จำนวน 200 ฉบับ อัตราการตอบกลับคิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows วิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา และใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL) วิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้าง เพื่อเปรียบเทียบและประมาณค่าความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการและลักษณะของสถานประกอบการที่ส่งผลการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดขอนแก่น มาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) วิเคราะห์ปัจจัยยืนยัน (Confirmatory factor analysis: CFA) ของปัจจัยแต่ละตัว เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity)

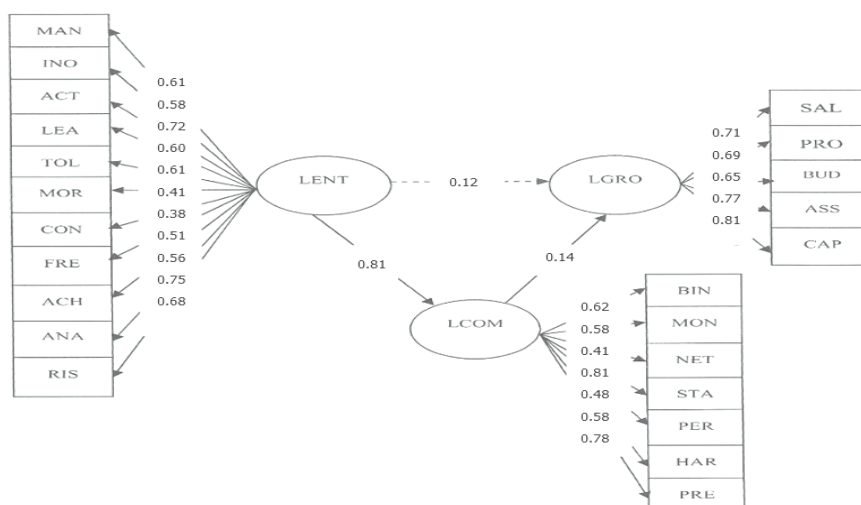
สรุปและอภิปรายผล

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้

จากขนาดตัวอย่างวิสาหกิจขนาดกลางและวิสาหกิจขนาดย่อม จำนวน 200 ราย มีการตอบกลับจำนวน 200 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุในช่วง 5 ปี ระหว่าง 35-45 ปี ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของ หรือหุ้นส่วนมากกว่าเป็นผู้บริหาร มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งส่วนใหญ่ประมาณ 1-10 ปี รองลงมา คือ มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 11-20 ปี และ 21-30 ปี ตามลำดับ ส่วนผู้ประกอบการที่ดำรงตำแหน่งมากกว่า 30 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด ผู้ประกอบการส่วนใหญ่สำเร็จ

การศึกษาในระดับสูง คือ ระดับปริญญาตรี และปริญญาโทมากที่สุด ในจำนวนดังกล่าวเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง และวิสาหกิจขนาดย่อมในจำนวนใกล้เคียงกัน และส่วนใหญ่ไม่เคยศึกษาในต่างประเทศ เมื่อพิจารณาถึงการดำเนินธุรกิจพบว่าส่วนใหญ่เป็นกิจการที่สืบทอดต่อจากครอบครัว และในจำนวนผู้ประกอบการที่สืบทอดกิจการต่อจากครอบครัวมักเป็นผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว อยู่เสมอในด้านการให้คำปรึกษา เงินทุน และการแก้ปัญหาต่างๆ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ และไม่มีประสบการณ์ในการทำธุรกิจมาก่อนในสัดส่วนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก เมื่อจำแนกตามขนาดของวิสาหกิจพบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนใหญ่จะเป็นผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ และได้รับการฝึกฝนการทำธุรกิจมาตั้งแต่วัยรุ่นมีส่วนร่วมของการมีประสบการณ์และไม่มีประสบการณ์อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน จากข้อมูลสถานประกอบการพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในรูปของบริษัทจำกัด รองลงมาคือเจ้าของคนเดียว และห้างหุ้นส่วน ส่วนใหญ่สถานประกอบการมีระยะเวลาการก่อตั้งไม่เกิน 10 ปี โดยพบว่า วิสาหกิจขนาดกลางมีระยะเวลาดำเนินธุรกิจยาวนานกว่าวิสาหกิจขนาดย่อม โดยส่วนใหญ่อยู่ในภาคการบริการมากที่สุด รองลงมา คือ ภาคการค้า และที่เหลือเป็นวิสาหกิจภาคการผลิตตามลำดับ สำหรับการวัดผลประกอบการเฉลี่ยย้อนหลัง 2 ปี พบว่าส่วนใหญ่มีผลประกอบการที่เจริญเติบโตในด้านยอดขายมากที่สุด รองลงมา

คือ กำไรสุทธิ และสินทรัพย์รวมสำหรับเงินทุนส่วนใหญ่มีสัดส่วนเท่าเดิม เช่นเดียวกับกำลังการผลิต มีสัดส่วนของการเติบโตและเท่าเดิมไม่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการจำนวน 11 ด้าน พบว่า วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งในภาพรวม และจำแนกตามขนาดของวิสาหกิจมีค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติในคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการไม่แตกต่างกันโดยมีคะแนนคุณลักษณะอยู่ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ยรวม = 3.91, ค่าเฉลี่ยวิสาหกิจขนาดกลาง = 3.95 และค่าเฉลี่ยวิสาหกิจขนาดย่อม = 3.81) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติในคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการพบว่า วิสาหกิจทั้งในภาพรวมและจำแนกตามขนาดของวิสาหกิจส่วนใหญ่มีการปฏิบัติด้านการเรียนรู้มากที่สุด ลำดับถัดไปคือ การสร้างนวัตกรรม และความอดทน สำหรับการพิจารณาลักษณะของสถานประกอบการจำนวน 7 ด้าน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยรวม 3.43 คะแนน มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติในด้านความเป็นอันหนึ่งเดียวกัน นวัตกรรมองค์กร และองค์การมีการทำงานเชิงรุก และลักษณะทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบความสอดคล้องของตัวแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดขอนแก่น มีรูปแบบความสัมพันธ์ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แสดงความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดขอนแก่น

ผลการทดสอบความสอดคล้องของตัวแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหลังจากที่ได้ทำการปรับแบบจำลองแล้วพบว่า ค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 265.12 ค่าองศาอิสระ (df) มีเท่ากับ 151 ค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.00 และเมื่อพิจารณาค่า χ^2/df ในที่นี้มีค่าเท่ากับ 1.58 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 2.00 แสดงถึงตัวแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (GFI) เท่ากับ 0.91 และค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.95 มีค่ามากกว่า 0.90 ซึ่งผ่านตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้ และดัชนีวัดความสอดคล้อง NFI NNFI และ CFI มีค่าเท่ากับ 0.96 0.98 และ 0.99 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.95 จึงสามารถอธิบายได้ว่าตัวแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ การพิจารณาค่าน้ำหนักของตัวแปรพบว่า ค่าน้ำหนักของตัวแปรทุกตัวแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าน้ำหนักของตัวแปรคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการจำนวน 11 ตัวแปร มีน้ำหนักรองประกอบเป็นบวกโดยมีตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุด 3 ลำดับแรกคือ การวิเคราะห์ตลาดและคู่แข่ง (ANA) การทำงานเชิงรุก (ACT) และความสามารถในการบริหารจัดการ (MAN) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.75 0.72 และ 0.61 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรลักษณะของสถานประกอบการ พบว่า ตัวแปรทั้ง 7 ตัวมีค่าน้ำหนักเป็นบวก ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ องค์การมีการทำงานเชิงรุก (PRE) กลยุทธ์การตลาด (STA) และนวัตกรรมองค์กร (BIN) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.81, 0.78 และ 0.62 ตามลำดับ และตัวแปรการเจริญเติบโตประกอบด้วย 5 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักเป็นบวกเช่นกัน โดยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุด คือ ร้อยละการเพิ่มขึ้นของยอดขาย (SAL) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.81 รองลงมา คือ ร้อยละการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิ (PRO) และร้อยละการเพิ่มขึ้นของกำลังการผลิต (CAP) มีน้ำหนักร่วมกัน คือ 0.71 (แสดงภาพประกอบ 1) สำหรับการพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปร พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีอิทธิพลทางบวกต่อตัวแปรผลโดยตัวแปรคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ (LENT) มีอิทธิพลทางตรงต่อลักษณะของสถานประกอบการ (LCOM) มีค่า

สัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.81 และยังมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการเจริญเติบโต (LGRO) ผ่านลักษณะของสถานประกอบการ มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.12 นอกจากนั้นยังพบว่าตัวแปรลักษณะของสถานประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อการเจริญเติบโต มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.14 จากสมมติฐาน 1 ที่ว่า “คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและย่อมของจังหวัดขอนแก่น” ผลการทดสอบพบว่า คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุทางอ้อมกับการเจริญเติบโตผ่านลักษณะของสถานประกอบการ ดังนั้นสมมติฐาน 1 ได้รับการสนับสนุน ซึ่งชี้ให้เห็นว่ายิ่งผู้ประกอบการมีคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการมากขึ้นเท่าใด ยิ่งจะทำให้วิสาหกิจหรือสถานประกอบการมีการเจริญเติบโตมากยิ่งขึ้น โดยคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการที่สำคัญประการแรกคือ การวิเคราะห์ตลาดและคู่แข่ง ซึ่งหมายถึงผู้ประกอบการต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ตลาด ศึกษาต้องการของลูกค้าเพื่อพัฒนาสินค้า หรือแสวงหาวิธีการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าให้ได้รับความพึงพอใจ รวมถึงการติดตามความเคลื่อนไหวของคู่แข่งอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลทำให้ผู้ประกอบการสามารถทราบถึงจุดอ่อนและจุดแข็งของสถานประกอบการของตนเอง เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งชั้น ประการที่สองการทำงานเชิงรุกโดยผู้ประกอบการต้องเป็นผู้คิด แสวงหาโอกาสและวิธีการต่างๆ เพื่อให้สถานประกอบการมีความเจริญเติบโตมากยิ่งขึ้นและเป็นผู้นำเหนือคู่แข่งชั้นสอดคล้องกับแนวคิดและผลการศึกษาของ วีรรัตน์ วรพิเชฐ (2563) ที่ได้ศึกษาการปฏิบัติเกี่ยวกับการทำงานเชิงรุกในการตลาดผู้ประกอบการ พบว่า ธุรกิจกรณีศึกษาทำงานเชิงรุกโดยเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมหลังจากศึกษาบริบทที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) ขยายผลิตภัณฑ์ให้ครอบคลุมการใช้งานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ทำให้สามารถเพิ่มจำนวนลูกค้า 2) เลือกลูกค้าเป้าหมายที่คู่แข่งให้ความสนใจน้อยทำให้สามารถลดการแข่งขัน และ 3) เปลี่ยนทัศนคติลูกค้าให้ตรงกับลักษณะสินค้าทำให้ไม่ต้องเปลี่ยนสินค้าตามสภาพสังคมการกระทำทั้ง 3 ข้อนี้ ก่อให้เกิดนวัตกรรมในการทำงานได้แก่ การสร้างสินค้าและบริการเสริม

สินค้าหลัก การตั้งราคาต่างจากวิธีการของกลุ่มคู่แข่ง การพัฒนาสินค้าภาพลักษณ์โบราณให้มีคุณภาพดี การนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติ คือ SMEs สามารถใช้เป็นตัวอย่าง การนำไปใช้ในเชิงวิชาการ คือ ผลการวิจัยช่วยปิดช่องว่าง คือการขาดแคลนตัวอย่างจริงมาประกอบทฤษฎี สอดคล้องกับ กฤตชน วงศ์รัตน์ (2564) ที่ศึกษาการพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการมุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการ และความสามารถทางนวัตกรรมธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงาน ของอุตสาหกรรมการผลิตจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1) การมุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการ ความสามารถทางนวัตกรรมธุรกิจ และผลการดำเนินงาน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) การมุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อผลการดำเนินงาน การมุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถทางนวัตกรรมธุรกิจและความสามารถทางนวัตกรรมธุรกิจมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการดำเนินงาน และ 3) ผลการวิเคราะห์โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ตามสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ โดยดัชนีการตรวจสอบความกลมกลืนต่อไปนี้ $\chi^2 = 100.274$, $\chi^2 / df = 1.475$, GFI = 0.975, NFI = 0.953, CFI = 0.984, RMSEA = 0.031 มีความสอดคล้องที่เหมาะสมทุกค่า นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สุธีรา อะทะวงษา และ สมบูรณ์วัลย์ สัตยารักษ์วิทย์ (2557) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการและลักษณะของสถานประกอบการที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่าตัวแปรทุกตัวมีอิทธิพลทางบวกต่อตัวแปรผล กล่าวคือ คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อลักษณะของสถานประกอบการ และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการเจริญเติบโตผ่านลักษณะของสถานประกอบการ นอกจากนี้ยังพบว่าลักษณะของสถานประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อการเจริญเติบโตโดยมีลักษณะของสถานประกอบการที่สำคัญ ได้แก่ องค์การมีการทำงานเชิงรุก กลยุทธ์การตลาด และนวัตกรรมองค์การแสดงให้เห็นว่ายังผู้ประกอบการมีคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการมากขึ้นเท่าใดย่อมส่งผลให้การทำงานในสถาน

ประกอบการมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ก่อให้เกิดการพัฒนาผลประกอบการและความเจริญเติบโตในที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ศศิตา นาคพันธุ์วงศ์ (2565) ที่ศึกษาความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการ ความสามารถทางการตลาด และการจัดการนวัตกรรมที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมในเขตภาคกลางตอนล่างของจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า สภาพของผลการดำเนินงานของธุรกิจอยู่ในระดับมาก โดยด้านลูกค้ามีค่าสูงสุดซึ่งให้ความสำคัญกับลูกค้าเป็นหลักเพื่อตอบสนองความพึงพอใจในการใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้บรรลุถึงเป้าหมายในการดำเนินงานทุกองค์ประกอบมีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้าง พบว่า การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ (TE = 0.963) การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อความสามารถทางการตลาด (TE = 0.933) การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อการจัดการนวัตกรรม (TE = 0.932) ความสามารถทางการตลาดมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ (TE = 0.796) ความสามารถทางการตลาดมีอิทธิพลต่อการจัดการนวัตกรรม (TE = 0.605) และการจัดการนวัตกรรมมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ (TE = 0.473) สอดคล้องกับข้อสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สมมติฐาน 2 จึงได้รับการสนับสนุน แสดงว่า สถานประกอบการใดที่มีลักษณะของสถานประกอบการที่ดีเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้วิสาหกิจเติบโตมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากการเติบโตของธุรกิจอาจต้องอาศัยระยะเวลาในการสร้างประสบการณ์ สร้างความเชื่อมั่นให้ได้รับการยอมรับจากบุคคลหลายกลุ่ม อาทิ ลูกค้า ผู้ถือหุ้น คู่ค้า สถาบันการเงิน ฯลฯ ตลอดจนการสั่งสมประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการดำเนินธุรกิจ เมื่อธุรกิจเจริญเติบโตมีขนาดใหญ่ขึ้น อันเนื่องมาจากมีจำนวนลูกค้า จำนวนการผลิต การจ้างงาน การขยายสาขา หรือมีการขยายการลงทุนไปในธุรกิจต่างๆ ซึ่งหากขาดประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดีแล้วธุรกิจอาจมีความเสี่ยงที่ต้องเผชิญกับ

ความล้มเหลวในที่สุดก็จะประสบปัญหาการขาดทุน ดังนั้นการที่ธุรกิจเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องสถานประกอบการอาจต้องอาศัยบุคลากรที่มีการทำงานเชิงรุก มีการวางแผนและดำเนินกลยุทธ์การตลาดให้สอดคล้องกับสภาพการณ์แข่งขันรวมทั้งการสร้างนวัตกรรมในสินค้าและบริการด้วยการพัฒนาสินค้าให้มีรูปแบบใหม่ตรงต่อความต้องการของลูกค้า เพื่อสร้างยอดขายและกำไรให้สถานประกอบการมีความเจริญเติบโตและมีความได้เปรียบในการแข่งขันสอดคล้องกับ สิริศักดิ์ พลสมิมา และ เกศรา สุขเพชร (2563) ที่ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการต่อผลของการดำเนินกิจการของธุรกิจ การให้บริการเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการเพื่อการท่องเที่ยวขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงานของกิจการ ได้แก่ คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ ด้านความกล้าเผชิญความเสี่ยงมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงานของกิจการ ด้านการเงินระดับสูงซึ่ง ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่าการดำเนินธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูงจะทำให้ได้รับผลตอบแทนที่สูง เช่นเดียวกับ คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการด้านการสร้างนวัตกรรมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการดำเนินงานของกิจการด้านกระบวนการภายในในระดับสูงซึ่งผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่าควรให้ความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีด้านการให้บริการให้เหนือคู่แข่งอยู่เสมอสอดคล้องกับคุณลักษณะความเป็น ผู้ประกอบการด้านการดำเนินกิจการเชิงรุกมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการดำเนินงานของกิจการ ด้านการเงินระดับสูงซึ่งผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความพยายามอย่างมากที่จะทำให้กิจการมีความเป็นผู้นำทางธุรกิจเหนือคู่แข่ง เนื่องจากการดำเนินกิจการเชิงรุกมีการติดตามและตรวจสอบรวมไปถึงการระบุแนวโน้ม ความต้องการของลูกค้าที่มีอยู่ในตลาดเดิม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สรญา โสมโสพิณ (2562) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะธุรกิจกับคุณลักษณะผู้ประกอบการด้านลักษณะสร้างสรรค์และนวัตกรรมของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภาคการผลิตในจังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า เจ้าของธุรกิจขนาดกลางและขนาด

ย่อมภาคการผลิตในจังหวัดชลบุรี มีคุณลักษณะผู้ประกอบการด้านลักษณะสร้างสรรค์และนวัตกรรมระดับสูง ซึ่งผลการศึกษานี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเจ้าของธุรกิจเพื่อพิจารณาความพร้อมของธุรกิจที่กำลังจะจัดตั้ง หรือนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาเพิ่มโอกาสแห่งความสำเร็จสำหรับธุรกิจที่จัดตั้งแล้วได้รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็น แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการให้แก่เจ้าของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในจังหวัดชลบุรีต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอเสนอแนะที่เป็นแนวทางเสริมสร้างคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการมีผลทางตรงต่อลักษณะของสถานประกอบการ และมีผลทางอ้อมต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมผ่านลักษณะของสถานประกอบการของจังหวัดขอนแก่น ดังนี้

1. ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จะต้องมีความวิสัยทัศน์ และมองเห็นโอกาสในความสำเร็จของธุรกิจ มีการนำเทคโนโลยีมาสร้างนวัตกรรมต่อยอดทางธุรกิจ เพื่อช่วยลดเวลา ลดต้นทุนการผลิต ลดการพึ่งพาแรงงานคนซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงในภาวะปัจจุบันที่ขาดแคลนแรงงาน การจัดการกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน สะดวกในการควบคุมดูแลและตรวจสอบ ซึ่งจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันจากการดำเนินธุรกิจให้สามารถอยู่รอดและเติบโตต่อไป

2. ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ควรมีการเข้าร่วมกิจกรรมการจัดฝึกอบรมสัมมนา ส่งเสริมการลงทุนโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องยนต์ ในการขับเคลื่อนธุรกิจโดยอาศัยการวิจัยและพัฒนาจากเครือข่ายความรู้ของหน่วยงานรัฐภายใต้แนวคิด “ประชารัฐ” ที่ผนึกกำลังเป็นเครือข่ายทางธุรกิจ สู่หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของการ “รู้จักเดิม รู้จักพอ และรู้จักปัน” โดยมุ่งเน้นแก้ปัญหารายกลุ่ม ผู้ประกอบการตามลักษณะเฉพาะทางธุรกิจ เช่น กลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมาย รูปแบบการจัดทะเบียนธุรกิจ ลักษณะความเป็น

เจ้าของธุรกิจ จำนวนพนักงานในองค์กร ทำเลที่ตั้งของธุรกิจ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาที่พบว่า วิสาหกิจขนาดย่อมยังมีระดับการปฏิบัติในลักษณะของสถานประกอบการน้อยกว่าวิสาหกิจขนาดกลาง ด้านที่มีการปฏิบัติน้อย ได้แก่ การบริหารจัดการด้านเงินทุน การสร้างเครือข่ายของสถานประกอบการ กลยุทธ์ด้านการตลาด บุคลากรที่ดี และองค์การมีการทำงานเชิงรุก ดังนั้นหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องส่งเสริมสนับสนุน และให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการในด้านดังกล่าว เพื่อพัฒนาการดำเนินงานในลักษณะของสถานประกอบการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า.(2566). ระบบคลังข้อมูลธุรกิจ. <https://shorturl.asia/xswGW>.
- กฤตชน วงศ์รัตน์. (2564). การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการมุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการ และความสามารถทางนวัตกรรมธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงาน ของอุตสาหกรรมการผลิต จังหวัดเพชรบุรี. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 15(2), 27-39.
- ธีรารัตน์ วรพิเชฐ. (2563). การปฏิบัติเกี่ยวกับการทำงานเชิงรุกในการตลาดผู้ประกอบการ. *Journal of Business, Economics and Communications*, 15(3), 13-25.
- สิริศักดิ์ พลสิมมา และ เกศรา สุกเพชร. (2563). ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการต่อผลของการดำเนินกิจการของธุรกิจ การให้บริการเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศไทย. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, 14(3), 146-161.
- สุธีรา อะทะวงษา และ สมบูรณ์วัลย์ สัตยารักษ์วิทย์. (2557). คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดขอนแก่น. วารสารสุทธิปริทัศน์, 28(85), 61-79.

สรญา โสมโสพิน. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะธุรกิจกับคุณลักษณะผู้ประกอบการด้านลักษณะสร้างสรรค์ และนวัตกรรมของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภาคการผลิตในจังหวัดชลบุรี. วารสารสหศาสตร์ศรีปทุม ชลบุรี, 5(1), 46-55.

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2563). งานพัฒนาองค์ความรู้สำหรับ SME (Knowledge Center). <https://www.sme.go.th/th/>.

ศศิตา นาคพันธุ์วงศ์. (2565). ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างการมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการความสามารถทางการตลาดและการจัดการนวัตกรรมที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมในเขตภาคกลางตอนล่างของจังหวัดขอนแก่น. [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.